
5 Vragenuur

Vragen van het lid Van Tongeren aan de minister van Economische Zaken over een mogelijke importheffing op zonnepanelen uit China.

Mevrouw Van Tongeren (GroenLinks):

Voorzitter. In de media lazen we verontrustende berichten over importheffingen op zonnepanelen uit China tot wel 85% en over mogelijkheden om die heffingen met terugwerkende kracht in te zetten. Mijn mailbox ontplofte van mails van verontruste eigenaren van zonnepanelen, verenigingen en gemeenten die daarmee bezig zijn. Het is een jonge sector die in opkomst is. Allereerst zou ik willen weten hoe deze minister deze sector gaat koesteren en gaat helpen te groeien en wat de houding van Nederland is ten opzichte van deze mogelijke heffing. Op het punt van schone stroom stonden we aan het begin van vorig jaar immers op bijna 10%. Na een jaar staan we op net iets meer dan 10%. Als we in dat tempo doorgaan, zijn we in 2100 bij de doelstelling die het kabinet zichzelf heeft opgelegd voor 2020.

Wat was de positie van Nederland bij de Europese besprekingen op 20 februari jongstleden over een mogelijke importheffing? Hoe kijkt de minister aan tegen heffingen met terugwerkende kracht? Dat aspect levert immers natuurlijk totale paniek en onzekerheid in die sector op. Nederland heeft geen problemen met goedkope mobieltjes of goedkope auto's uit Azië. Waarom zou Europa dan wel problemen hebben met een product als zonnepanelen, dat zo wenselijk is om te komen tot een groter aandeel schone energie? Hoe gaat de minister proberen om een handelsoorlog te voorkomen? Hoe komt er zekerheid en hoe krijgen we meer werkgelegenheid in deze sector? Als de minister al voor een heffing zou zijn, zou dat dan in elk geval alleen kunnen gelden voor de mens- en milieuvriendelijk geproduceerde panelen in China?

Minister Kamp:

Voorzitter. Ik deel de verontrusting van mevrouw Van Tongeren. Ik denk dat ik hier op dezelfde wijze tegen aankijk. Er is bij de landen van de EU nu inderdaad het voornemen, dat ook in een commissie is behandeld, om in 2014 met een heffing te komen op die zonnepanelen. Ze willen al in juli aanstaande met een voorlopige heffing komen. Ze zijn zelfs al zover dat ze nu alvast willen beginnen met registreren, zodat ze misschien met terugwerkende kracht al vanaf maart een heffing kunnen instellen.

Wat is er aan de hand? Er worden zonnepanelen en zonnecellen geïmporteerd vanuit China. De prijs daarvan is laag. De prijs is in de hele wereld aan het dalen. Inmiddels is binnen een aantal jaren de prijs van dit product met een factor 6 gedaald. In China kan men goedkoop produceren; dat weten we allemaal. China wordt pas vanaf 2016 door de World Trade Organization aangemerkt als een land met een markteconomie. In de tussentijd wordt er gezegd dat daar geen markt is en dat er daarom wordt gekeken naar de kostprijs in een ander relevant land. Toen heeft men gekeken naar de kostprijs in de Ver-

enigde Staten van Amerika en heeft men vastgesteld dat de producten uit China goedkoper zijn dan die uit de Verenigde Staten van Amerika. Dus is er sprake van dumping en dus moet er worden opgetreden. Ik ben het daarmee niet eens. Ik ben van mening dat dit niet is aangetoond. Bovendien is op grond van deze import in Nederland een grote installatie-industrie ontstaan. Veel mensen plaatsen zonnepanelen en er ontstaat veel werkgelegenheid. Dat moeten wij vasthouden. Dat is goed voor het milieu en het is goed voor de werkgelegenheid. Wij zijn dus tegen deze heffing. Wij verzetten ons daar ook tegen. Wij willen dat de Europese Commissie in plaats van te werken met antidumpingmaatregelen en met heffingen, in overleg treedt met China en probeert afspraken te maken. Er mag niet langzamerhand een handelsoorlog ontstaan. Dit is al de derde antidumpingmaatregel in korte tijd en de Chinezen reageren dan weer met maatregelen van hun kant. Zo kom je in een handelsoorlog terecht die wij graag willen vermijden.

Mevrouw Van Tongeren (GroenLinks):

Het is heel erg leuk om te constateren dat de minister hier het standpunt van GroenLinks onderschrijft. Ik ben daar erg blij mee. Ik hoopte al zoiets, maar het is goed om te horen dat de Nederlandse regering dit standpunt op 20 februari in Europa heeft uitgedragen. Ik daag de minister uit om dit een tikkeltje zichtbaarder, wat ambitieuzer en misschien zelfs wat agressiever uit te dragen en bijvoorbeeld voorstellen te ontwikkelen voor het overleg met China, welke punten daarin aan de orde moeten worden gesteld en wat er te bieden is. Misschien is het mogelijk China vooral ook aan te moedigen de eigen binnenlandse markt op het gebied van zonnepanelen te ontwikkelen.

De sector zal dit als een steun in de rug ervaren, maar wat zal de minister concreet doen om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen voor de sector?

Minister Kamp:

Het doet mij altijd groot genoeg als ik het standpunt van GroenLinks kan onderschrijven. Dat is heel prettig, want wij willen ook graag met GroenLinks een constructieve samenwerking hebben zowel in de Tweede als in de Eerste Kamer. Dat is prima.

De vraag is hoe wij dit aanpakken. Wij kunnen een grote mond opzetten, maar in de commissies van de Europese Unie die zich daarmee bezighouden, is al gebleken dat een meerderheid van de lidstaten hier wel voor voelt. Iedere keer blijkt weer dat een meerderheid van de lidstaten wel voelt voor antidumpingmaatregelen in de richting van China. Wij zijn van mening dat wij daarmee op het verkeerde pad zijn. Wij denken dat wij vooral achter de schermen moeten proberen in de richting van de andere landen en de Europese Commissie tot een andere opstelling te komen. Gelukkig maakt de Europese Commissie ook al bewegingen om overleg te voeren met China en doet zij een poging om overeenstemming te bereiken. Intussen proberen wij te bereiken dat de regels die in OESO-verband zijn opgesteld voor het maatschappelijk verantwoord ondernemen, ook door leveranciers van zonnepanelen worden nagekomen. Dit betekent dat wij de importeurs van producten uit China volgens die regels aanspreken op de achtergronden van die producten en op de vraag of die producten op maatschappelijk verantwoorde wijze tot stand zijn gekomen.

Kamp

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):

Als ik de minister zo hoor, krijgt de sector misschien wel een eerlijk antwoord, maar hij krijgt geen zekerheid. Als de minister zegt dat de strijd in Europees verband al enigszins is verloren, wat kan hij dan doen om de sector in ieder geval in ons land zekerheid te geven? Ik denk dan bijvoorbeeld aan eerdere voorstellen voor een lage btw op zonnepanelen. Dat kan binnen Nederland worden geregeld en het kan een langjarige zekerheid bieden aan de sector. Die is nu juist zo hard nodig.

Ik bewonder de eerlijkheid van de minister als hij zegt dat hij eigenlijk iets anders wil, maar dat hij dat in Europees verband vooralsnog niet voor elkaar krijgt. Wat zal hij doen om deze sector echt serieus een steun in de rug te geven, desnoods met binnenlands beleid?

Minister Kamp:

Het is niet goed om de sector voor te spiegelen dat het allemaal wel zal meevallen. Mevrouw Van Tongeren doet dat ook niet. Dit is voor de sector echt een groot probleem. Ik ben daar ongerust over. Daarom werken wij hier hard aan. Wij lossen dit niet op door de btw van 21% naar 6% te brengen, omdat een heffing van 85% dreigt. Dat is heel slecht voor de markt. Bovendien is de onzekerheid in de markt ook heel slecht. Wij doen dus ons uiterste best om ervoor te zorgen dat de weg die nu in Europa is ingeslagen, namelijk confrontatie met China, wordt verlaten en dat wordt geprobeerd met China tot overeenstemming te komen. Dat is een veel betere weg, die uiteindelijk leidt tot perspectieven voor deze sector. Die sector gaat mij aan het hart. Hij groeit, er ontstaat werkgelegenheid in en hij doet dingen die voor het milieu heel goed zijn.

De heer **Jan Vos** (PvdA):

De minister voert een beleid waarbij veel subsidiegeld wordt besteed aan innovatieve technologieën. De prijs van die zonnepanelen is mede zo laag omdat deze zijn gesubsidieerd. Ook andere landen, bijvoorbeeld Duitsland, doen dat. Net nu die zonnepanelen rendabel worden voor de bewoners en breed kunnen worden geïnstalleerd, is het bijzonder pijnlijk dat er een dergelijk voorstel van de Europese Commissie komt, temeer als je weet dat het om 240.000 banen in heel Europa zal gaan. Het verbaast mij ook zeer dat andere lidstaten dit standpunt innemen. Van de zijde van de Partij van de Arbeid wil ook ik er bij de minister op aandringen om dit breed in Europees verband aan de kaak te stellen. Wij wensen deze lijn absoluut niet te volgen.

Minister Kamp:

Ik voel mij gesteund door wat de heer Vos zegt. Ik denk dat aan de kaak stellen op dit moment niet de beste invalshoek is. Ik denk dat wij nu moeten proberen om met argumenten te overtuigen en zo op een andere weg te komen.

De heer **Leegte** (VVD):

Het is goed dat de minister staat voor de vrijhandel; dat doet de VVD natuurlijk ook. Het gaat echter om het volgende. Toen China tien jaar geleden toetrad tot de World Trade Organization, was het de afspraak dat er drie jaar daarna een definitie zou komen van de manier waarop het zijn "market economy" zou krijgen. Het voorbeeld van de zonnepanelen betreft eigenlijk een strijd tussen Noord- en Zuid-Europa, omdat de zuidelijke landen bang zijn voor hun industrie en voor de toename van Chinese producten.

Natuurlijk zijn er zorgen over China, maar op die vraag heeft de minister goed geantwoord. Maar hoe zorgen we ervoor dat we in de komende drie jaar niet ieder jaar een ruzie krijgen met China over producten die hiernaartoe komen?

Minister Kamp:

Ik kan daarover geen garanties geven, want daar is een grote spanning. China heeft een enorme groei, terwijl wij hier nauwelijks groei hebben. China produceert heel goedkoop. Maar in China zijn ook ontwikkelingen gaande: de lonen gaan daar omhoog, de prijzen gaan daar omhoog. Je merkt dat bedrijven nu uitwijken naar andere landen, waar goedkoper wordt geproduceerd. Ik denk dat we er veel belang bij hebben om China zo veel mogelijk in de internationale instituties in te passen. Daarbij hoort zeker ook de World Trade Organization. We zijn er nog niet, maar vanaf 2016 wordt China wel als een markt aangemerkt en dan hebben we alweer een stap verder gezet. China krijgt door zijn investeringen in het buitenland ook steeds meer belang bij stabiele relaties met andere landen. Laten we hopen dat we het langs deze weg kunnen bereiken.

De voorzitter:

Ik dank de minister voor zijn komst naar de Kamer.